

PRZYOBLECZONY (26) *part praet pass pf*

przyobleczony (23), **przyobleczon** (3).

Pierwsze o oraz e jasne; w formach złożonych drugie o jasne, w formie niezłożonej pochylone.

sg *m N* przyobleczony (4), (*praed*) przyobleczón (3). ◊ *A* przyobleczon(e)go (1). ◊ *f N* przyobleczoną (2), [przyobleczona]; ~ (*attrib*) -ą (1), [-a]; (*praed*) -ą (1). ◊ *n N* przyobleczon(e) (1). ◊ *G* przyobleczon(e)go (2). ◊ *A* przyobleczon(e) (1). ◊ *pl N m pers* przyobleczeni (10). ◊ *A m pers* przyobleczon(e) (1). ◊ *I m* przyobleczon(e)mi (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

I. Na którego włożono coś (25) :

1. Ubrany, odziany; vestitus PolAnt, Mącz, Calep, Vulg; amictus Calep, Vulg; supervestitus PolAnt, Vulg (23) : Amictus – Odzany, przyobleczony. *Calep* 61a.

przyobleczon(y) w co (6): Mącz 58c; A niewiáftá oná [tj. Babilon] przyobleczona była w purpurę y w kármázyn [erat circumdata purpura et coccino]/ y włożona złotem/ y drogim kámieniem WujNT Apoc 17/4. Cf Wyrażenie.

przyobleczony czym (3): Thákże támci krolowie ná niebie álbo y ci ná ziemi ktorzy ftoią w ftałościach swoich/ pewnie są przyobleczeni thymi ftołami białemi/ y pewnie noszą ten znák zwycięstwa przed oblicznością Pána fwego. *RejAp* 68v. Cf Wyrażenie.

Wyrażenie: »przyobleczon(y) w odzienie, w ubior, w szaty; przyobleczony szatą, suknią« = amictus stola Vulg [szyk 3:3] (2:1:1;1:1): 21. Adam przyobleczon w odzienie. 22. y wygnan z Ráiu. BibRadz Gen 3 arg; Leucopaeatus sive leucophaeatus, Który proftą fzarą á siwą fuknią yeft przyobleczón/ niepoczefny. Mącz 189d; Purpuratus, Szárłátną fzątą przyobleczony. Mącz 332b, 33b; [Bóg do Goga:] Bo przełomię cię/ y włożę węde [!] [WujBib: wędzidło] ná czeluść twoię/ á zawiodeę cię/ y wżytko rycerftwo twoie/ konie y iezdne przyobleczóno w rozmáity vbior [vestitos omni armorum genere] BudBib Ez 38/3; WujNT Apoc 7/9.

Przen (13) :

przyobleczony czym (2): BibRadz 2.Cor 5/2; Boć też w tym wzdychamy/ żądáiąc być przyobleczeni miefzkánim náfzym [habitationem nostram ... superindui cupientes] ktore ieft z niebá [tj. ciałem uwielbionym po zmartwychwstaniu] WujNT 2.Cor 5/2.

W przeciwstawieniach: »przyobleczony ... nagi (2), zwleczony (2)« (4): Abowiem dla tego wzdychamy/ żądáiąc być przyobleczeni przybytkiem náfzym ktory ieft z niebá/ Iefliże będziemy náleżeni przyobleczeni/ á nie nágiemi. *BibRadz 2.Cor 5/3, 2.Cor 5/4; Bo y my ktorzy ieftefmy w tym przybytku/ wzdychamy będąc obciążeni: przeto że nie żądamy być zwleczeni/ ále przyobleczeni: áby požárta była śmiertelność od żywotá. WujNT 2.Cor 5/4, 2.Cor 5/3.*

Wyrażenie: »w ciało przyobleczony« (1): Vczy nas pímo S. iáko niezbożni wezmą karánia fwe: Abowiem iż grzechow w cieie záchwyćili/ zás wciáła przyobleczeni będą/ áby w cielech cierpieli *GrzegŚm* 15.

a) Uczyniony jakimś a. kimś (5) :

przyobleczony w co (1): Krol będzie nárzekał/ y Przełożeni będą przyobleczeni w żálobę: á ręce infzego póspółftwá będą ftrwożone. *PowodPr* 86; [GilKat 317v (*Linde s.v. przyobuc*)].

przyobleczon(y) czym (2): BibRadz I 2c marg; Potym Stołę z rąmion przenośząc/ krzyżem ią ná pierśiach kłáda: w czym sie ono pokázuie/ iż Káplán przyobleczon bywa mocą z wyfokości/ zá ktorąby mógł krzyż Páná Chriftułow y lekkie iármzo Zakonu Bożego znośić KuczKat 245.

α) O Chrystusie: uczyniony człowiekiem, wcielony (2) :

Wyrażenia: »bostwo człowieczeństwem przyobleczone« (1): Iż Apóstołowie Bośtwá w Pánu Chriftuśie/ człowieczeństwem iáko obłokiem/ ábo iáko wędá chrobaczkkiem zákryta bywa/ zátáionego/ ábo iáko lzátą przyobleczonego nie vpátrowáli/ oprócz człowieczeństwá zmyłem podległego. CzechEp 185.

»ciałem przyobleczony« (1): iż Bogá/ Mefyafzá (żydowfczy przełożeni) y páná fwego włáfnego/ ná śmiertelnym tylko człowieczeństwem iego hániebnie zámordowáli. Y záś fol.36. Nie tylko według bośtwá/ ále też według przyobleczonego człowieczeństwá. Táke 81. Przez fyná Bożego przedwiecznego (mowi) ciálem przyobleczonego. CzechEp 142.

b) Fałszywie przypisany (1) :

Wyrażenie: »maszkará przyobleczony« (1): Libertas, wolność. á iż włáfniey názowiemy/ nieznośna fwawola/ máfzkará wolności głupie przyobleczona: á ftąd záś włáfná niewola. PowodPr 61.

2. Przykryty, okryty warstwą czegoś; przen; superindutus PolAnt, Vulg; indutus PolAnt [czym] (2) :
Ciáło moje przyobleczone iest [induta est caro mea] robaki y plugáftwem z prochu/ fkorá moią popádáá fię áz mi obmierzłá. BibRadz Iob 7/5; Bo ten ftoł ná mieśce zlobu náftąpił: ábowiem y tu kłádá Ciáło Páńskie/ iuz nie w pielufzki wwinione [...]/ ale zewfząd Duchem świętym przyobleczone. LatHar 197.

3. [Otoczony:

Wyrażenie: bibl. »niewiasta przyobleczona w słońce«: iákoć tę beftyą Ian Swęthy w z Iáwieniu [!] fwym wykonterfetował/ powiádáiąc. Vkazał [!] mi fie też znák ná niebie wielki Niewiáftá przyobleczoná w flońce [mulier amicta sole Vulg Apoc 12/1]/ akxiężyc był pod iey nogámi WizFaleczDucha B4.]

II. Włożony na siebie jako ubiór; przen (1) : [Gdzie też iest przyobleczon Człowiek nowy/ y pewne żywotá iest odnowienie; zátym y dáry Boże/ y dziedzictwo żywotá wiecznego/ y co inego tákiego poydźie. HerbOdpow Q4v.]

a) O Chrystusie (1) : Do czego fię y thá druga mowá ściága [...]: iż Bogá/ Mefyafzá [...] y páná fwego włáfnego/ ná śmiertelnym tylko człowieczeństwem iego hániebnie zámordowáli. Y záś fol.36. Nie tylko według bośtwá/ ále też według przyobleczonego człowieczeństwá. CzechEp 142.

Synonimy: I.1. odziany, ogarniony, okryty, przybrany, ubrany, uszacony; 2. okryty, przykryty; 3. okrążony, otoczony.

Cf NIEPRZYOBLECZONY, PRZYOBLEC